

[Viggo Starcke.]

løbet af 2 år vil man have mulighed for at gå over til frivillighedens princip i England; og i Vesttyskland står man endnu den dag i dag og vakler med hensyn til, om man skal bygge det kommende vesttyske forsvar op på frivillighed og effektivitet eller på den gammeldags tvangsudskrivning.

Besparelser, som ikke tager hensyn til de forpligtelser, Danmark har, og som ikke tager hensyn til forsvarets opgave, kan ganske vist være økonomiske, men de kan også sommetider være farlige, og derfor er det undertiden ejendommeligt at se det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gå så stærkt i brechen for besparelser på det militære område uden at anvise noget konstruktivt forslag med hensyn til, hvor sådanne besparelser kan gennemføres uden en forringelse af forsvarets styrke og uden en krænkelse af de forpligtelser, som Danmark har påtaget sig.

Det er rigtigt, at i øjeblikket er Danmarks forsvarsudgifter meget høje, men sammenlignet med de andre vestlige stater er de nogle af de laveste. Skatterne i Danmark er siden 1939, før krigen, steget fra ca. 1 milliard kroner til 7 milliarder kroner, men det er kun den ene milliard af disse, som angår forsvaret.

Ser man endelig på de radikales drøm: et selvstændigt neutralt Danmark, som skulle føre en politik, der svarer til Sveriges, må man minde om, at Sverige har bygget sit forsvar op gennem 150 år og bruger til at vedligeholde det beløb, som pr. hoved er højere end dem, vi anvender i Danmark, og at Danmark, hvis vi var neutrale, skulle bygge forsvaret op ved egen hjælp uden at kunne få hjælp fra Canada og uden at kunne få hjælp fra De Forenede Stater.

Betragter man forsvarsudgifterne i forhold til statsbudgettet, så lå de i Danmark forud for den første verdenskrig på ca. 18 pct. I dag ligger de på ca. 20 pct., men under den radikale regering under den første verdenskrig var de oppe på det dobbelte, ca. 40 pct. Jeg synes, at disse tal er interessante, og at de må fremdrages i denne sammenhæng.

Det samarbejde mellem landene, som hidtil kun har været forsvarsmæssigt og diplomatisk, vil det ifølge Atlantpagtens

struktur være naturligt at følge op med et samarbejde på det økonomiske område.

Særlig indenfor Vesteuropa er det et brændende spørgsmål, fordi Vesteuropa i dag er delt op med kunstige grænser mellem stater, der naturligt kunne samarbejde med hverandre. De Forenede Stater i Amerika har forlængst løst dette problem, idet de har realiseret et samarbejde mellem deres 48 stater, hvor der ikke findes hindringer for handelen og transporten, hvor der hverken er toldgrænser eller restriktioner. En stor del af forklaringen på Amerikas store produktionskraft og store velstand ligger i dette forhold, og det vestlige Europa ville stå sig ved at studere det og efterligne det.

Den fremgangsmåde, man hidtil har anvendt, nemlig de internationale konferencer, har vi fornylig set et eksempel på i Genève ved GATT-konferencen, hvor man for Danmarks vedkommende efter 4 måneders forhandling og en kostbar delegations ophold derved opnåede nedsættelser af fire todsatsers på relativt betydningsløse områder som brillestål og ananas. Lad os dog her i Danmark, som vi har gjort det tidligere, gå i spidsen og vise, hvordan det kan gøres. Vi har fra vor side fremsat et lovforslag, efter hvilket toldbeskyttelsen i Danmark kunne aftrappes i løbet af 5 år med 20 pct. hvert år, således at toldbeskyttelsen var væk efter 5 år. Det var en gestus, som ville være af den største betydning for det nordiske samarbejde, for det europæiske samarbejde og for den vestlige verdens samarbejde. Det ville desuden være til stor fordel for Danmark, idet det ville gøre det lettere for Danmark at købe billigt og fordelagtigt i udlandet. Noget tilsvarende kan siges om restriktionerne og de kunstige indgreb i importen: restriktioner og planøkonomi hænger sammen, og restriktioner fordyrer varerne kolossalt. Allerede i 30'erne beregnede professor Warming, at restriktionerne under valutacentralen fordyrede importen med mindst 100 mill. kr. om året. I øjeblikket er det snarest mere. En sådan ganske overflødig fordyrelse af varerne for den jævne befolkning er der ikke noget motiv til at opretholde.

Det, som i det hele er kærneproblemet i vor økonomiske situation, er forholdet imellem priserne og kriserne, de stadigt stigende